

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 26 februari 1926 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 181, vilken behandlats av första lagutskottet, har herr *Granath* anfört följande:

»I lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta stadgas i § 14: 'Har arbetsgivare i uppenbar strid mot beslut om införsel utbetalat avlöning, äge utmätningsmannen hos arbetsgivaren omedelbart genom utmätning uttaga det belopp, som skolat innehållas'.

Detta stadgande, som äger tillämpning jämväl vid uttagande av utskylder, har emellertid genom en nog så enkel anordning kunnat kringgå och göras helt verkningslöst. Enligt vad jag har mig bekant ha fall förekommit, att affärsföretag, som hos sig haft anställt resande, vilka i denna sin egenskap haft goda inkomster, överlätit sin försäljningsrätt till annan person, som varit insolvent. Innehavaren av försäljningsrätten har dock aldrig försummat att till vederbörande resande utbetala lön och provision, men på grund av insolvensen har vederbörande utmätningsman icke kunnat hos dennes så kallade arbetsgivare i enlighet med bestämmelserna i ovan citerade lagrum uttaga det belopp, som skolat innehållas. Fall hava också förekommit, där vederbörande arbetsgivare med hos sig anställd person avtalat om en lön, som ej till beloppet bestämd skulle utgå i olika poster till täckande av den anställdes och hans familjs nödtorft. Jämväl i detta fall har verkställande av införselbeslut ej kunnat ske. Båda nu relaterade förfaringsätt innebära ett klart och tydligt kringgående av bestämmelserna i citerade lagrum.

I samma lag stadgas i § 17: 'Utan hinder av underhållsskyldigs konkurs må införsel i hans avlöning beviljas eller meddelat beslut om införsel äga tillämpning'. Samt i § 21: 'Häftar någon för oguldna utskylder eller allmänna avgifter, skola beträffande sådana utskylder eller avgifter jämte stadgad indrivningsavgift eller uppbördsprovision denna lags bestämmelser om införsel för underhållsbidrag i tillämpliga delar lända till efterrättelse med följande tillägg och undantag: 4) Vad i 10:e § andra punkten och 17:e § är föreskrivet skall ej äga tillämpning'.

Sistberörda lagrums bestämmelse, att införsel i under 4) angivet fall ej

må beviljas eller eljest äga rum i fråga om oguldna utskylder, har enligt vad jag har mig bekant i lagtillämpningen medfört följder, som ej gärna ha avsetts. En firma med stor rörelse har jämte dess innehavare satts i konkurstillstånd. På grund av affärens omfattning har denna konkurs ännu på femte året icke kunnat avslutas. Emellertid har firmans rörelse tämligen kort efter konkursens början övertagits av ett nybildat aktiebolag. I detta bolag intaga den nämnda firmans innehavare chefsbefattningar med höga avlöningar, för vilka någon som helst skatt icke utgjorts. På grund av sist här ovan citerade lagbestämmelse har införsel icke kunnat tillämpas.

Då alltså de av mig här ovan angivna stadgandena i lagen om införsel lämna rum för uppenbart kringgående och medföra konsekvenser, som ej varit avsedda, tillåter jag mig hemställa, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av eller sådant tillägg till nu ifrågavarande stadganden i lagen om införsel, att av mig nu angivna kringgående eller ej avsedda påföljder kunna undvikas.

Hos vederbörande utskott anhåller jag om utarbetande av den författningstext, som vid bifall till mitt yrkande erfordras.»

I motionens syfte har herr *Hedlund* i Östersund instämt.

Givetvis är det ett önskemål, att en lag avfattas så, att ingen otydlighet vidlåder densamma och möjlighet till dess kringgående i görligaste mån avlägsnas. Men det är klart, att, i samma mån som samhällslivet kompliceras, svårigheterna att realisera detta önskemål växa. Helt visst kan också en lag i tillämpningen visa sig behäftad med brister eller lämna rum för kringgående i ena eller andra avseendet, och för avhjälpan av dessa olägenheter kan ett ingripande av lagstiftaren vara nödigt. Men de av motionären anförda fall, där införsellagen säges hava kringgåts, synas dock icke vara av den beskaffenhet, att de kräva åtgärder från lagstiftarens sida. Det torde fastmera vara lagtillämpningens sak att råda bot å sådana missförhållanden som de av motionären i detta hänseende påtalade, och det vill även synas, som om påkallande av en kraftig och målmedveten lagtillämpning skulle vara i stånd att förhindra försök av den art, motionären beskrivit. Vad därefter angår den av motionären påtalade olikhet i fråga om beviljande av införsel under konkurs, som förefinnes mellan underhållsbidrag, å ena, samt utskylder, å andra sidan, föreslår motionären här en omläggning av införsellagen i en riktning, helt motsatt den, som vid lagens stiftande avsågs. Vid avlåtande till 1918 års urtima riksdag av proposition (nr 32) med förslag om lagens utvidgning att avse jämväl utskylder yttrade nämligen departementschefen, att vad i 17 § av införsellagen vore stadgat därom, att införsel finge äga rum utan hinder av gäldenärens konkurs, sammanhängande med vissa bestämmelser i konkurslagen om underhåll åt gäldenären och hans familj vid konkurs och borde därför ej gälla med avseende å utskylder. Då någon anledning ej förekommit att frångå den princip, varå införsellagen i nu ifrågavarande hänseende är byggd, får utskottet avstyrka den av motionären härutinnan föreslagna ändringen.

Utskottet.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 26 februari 1926.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Hederstierna, Klefbeck, Jacob Larsson**,
*Lyberg**, *Tjällgren, Rogberg* och *P. E. A. Jonsson*;

från andra kammaren: herrar *Leo, Jansson* i Edsbäcken*, *Karlsson* i Vätö, *Johanson*
i Huskvarna, *Sjögren, Persson* i Trången, *Christenson* i Södertälje och *Olsson* i Mellerud.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.